

Бол у леђима утиче на меморију

Особе са хроничним боловима у леђима, поред тога што се свакодневно боре с тупим, углавном неизлечивим болом, требало би да воде рачуна како да вежбају своје памћење.

Наиме, према најновијим истраживањима британских научника, установљено је да људи са оваквим тегобама имају знатно слабију такозвану „краткорочну проспективну меморију“ од особа које немају сталне болове у пределу леђа.

Реч је о памћењу које се односи на намере у блиској будућности – одлазак код комшинице на кафу, списак потрепштина из продавнице итд.

Британски истраживачи са Универзитета Кил у Стафордширу подвргли су тесту меморије 100 људи, од којих је половина имала сталне тегобе у пределу леђа. Од њих је тражено да наведу колико пута им је у одређеном периоду заказало памћење и шта су у том тренутку радили како би се присетили планираних активности.

Испитаници са хроничним боловима у леђима показали су знатно слабије резултате на тесту, међутим њихова меморија била је слабија само кад је реч о краткорочним плановима, док кад је реч о устаљеним, свакодневним радњама резултати су исти као и код здравих испитаника.

Једно од објашњења које нуде британски научници јесте да стрес као последица бола негативно утиче на поменути врсту памћења, а друга могућност је дугорочно коришћење стероидних лекова који се користе против болова.

PCNEN - Прве црногорске електронске новине, *Сваштар*, 3.05.2007.
http://www.pcnen.com/detail.php?module=2&news_id=23109

Речник

бол, бола [bõl, bõla] болка

леђа [léða] гръб

утицати, утичем (*на шта?*) [ùticati, ùtičẽm] влияя

меморија [mẽmõrija] памет

особа [õsoba] лице, особа, персона, личност

хроничан, хронични, хронична, хронично [hrõničan, hrõničnĩ, hrõnična, hrõnično]
хроничен

поред [põred] до, край, покрај; освен | **поред тога** [põred tõða] освен това

свакодневно [svakõdnevno] секидневно, ежедневно, секи ден

борити се, борим се [bõriti se, bõřim se] боря се

туп, тупа, тупо [tũp, tũpa, tũpo] тъп

углавном [uglãvnom] предимно, главно, в общи линии, общо взето

неизлечив, неизлечива, неизлечиво [neizlẽčiv, neizlẽčiva, neizlẽčivo] неизлечим

требати, треба [trẽbati, trẽbãm] търся, нуждая се, трябва ми | **треба** [trẽbã] трябва

требало би [trẽbalo bi] би трябвало

водити, водим [võditi, võdĩm] вода; ръководя, предвождам

рачун, рачуна [ràčũn, račũna] сметка; фактура | **водити рачуна** (*о чему?*) [vòditi račũna] вода (държа) сметка, съобразявам се с; грижа се, вземам мерки

вежбати, вежбам [vèžbati, vèžbãm] упражнявам, тренирам

памћење [pãmćenje] памет, помнене, запомняне; спомняне

најновији, најновија, најновије [nãjnovijĩ, nãjnovijã, nãjnovijē] най-нов

британски, британска, британско [brĩtãnski, brĩtãnskã, brĩtãnskõ] британски

овакав, оваква, овакво [ovàkav, ovàkva, ovàkvo] такъв; толкова голям

слабији, слабија, слабије [slãbijĩ, slãbijã, slãbijē] по-слаб; по-лош

такозвани, такозвана, такозвано [takòzvanĩ, takòzvanã, takòzvanõ] така наречен

краткорочан, краткорочни, краткорочна, краткорочно [kratkòročan, kratkòročnĩ, kratkòročna, kratkòročno] краткосрочен | **краткорочна меморија** [kratkòročna mèmõrija] **краткотрайна памет**

проспективан, проспективни, проспективна, проспективно [prospektĩvan, prospektĩvnĩ, prospektĩvna, prospektĩvno] предвидлив, далновиден; проспективен, свързан с (отнасящ се до) предвиждане (предсказване) | **проспективна меморија** [prospektĩvna mèmõrija] **проспективна памет (с която се сещаме какво трябва да направим)**

сталан, стална, стално [stãlan, stãlna, stãlno] постоянен

предео, предела [prédeo, prédela] предел, край, място, област

реч, речи [rêč, rêčĩ] дума | **реч је о** [rêč je o] става дума (въпрос) за

односити се, односим се (*на шта?*) [odnõsiti se, òdnosĩm se] отнасям се (*за, до*)

намера [nãmera] намерение

близак, блиски, блиска, блиско [blĩzak, blĩskĩ, blĩska, blĩsko] близък

будућност [budúćnõst] бъдеще

одлазак, одласка [òdlazak, òdlaska] отиване; тръгване, потегляне, заминаване

комшиница [kõmšĩnica] комшийка, съседка

списак, списка [spĩsak, spĩska] списък

потрепштина [põtrepština] потреба, потребност | **потрепштине** [põtrepštine] стоки (продукти) от първа необходимост, необходими [хранителни] продукти; продоволствие

продавница [pròdãvnica] магазин

истраживач, истраживача [istraživãč, istraživãča] изследовател

универзитет, универзитета [univerzĩtèt, univerzĩtéta] университет

подврћи, подвргнем (*чему?*) [pòdvrčĩ, pòdvrgnēm] да подложи, да изложи (*на нещо*)

подвргао, подвргла, подвргло (*чему?*) [pòdvrɡao, pòdvrɡla, pòdvrɡlo] подложил, изложил (*на нещо*)

подвргавати, подвргавам (*чему?*) [podvrɡãvati, podv`rgãvãm] подлагам, излагам (*на нещо*)

тест [têst] тест

тражити, тражим [trãžiti, trãžĩm] търся, диря; искам, изисквам

тражен, тражена, тражено [trãžen, trãžena, trãženo] търсен, дирен; искан, изискван

навести, наведем [navèsti, navèdēm] да посоча, да спомена, да цитирам

наводити, наводим [navòditi, nãvodĩm] посочвам, споменавам, цитирам

одређен, одређена, одређено [òdrèđen, òdrèđena, òdrèđeno] определен; даден, някакъв

период [peřĩod] период

заказати, закажем [zakãzati, zãkãžēm] да блокирам; да откажа;; да насроча, да определя | **заказати** (*некоме*) **памћење** [zakãzati pãmćenje] да ми откаже (блокира, изневери) паметта

заказао, заказала, заказало [zakãzao, zakãzala, zakãzalo] блокирал, отказал;; насрочен, определен

заказивати, заказујем [zakazĩvati, zakãzujēm] блокирам; отказвам;; насрочвам, определям

тренутак, тренутка [trenútak, trenútkã] миг, момент

присетити се, присетим се [pɹisetiti se, pɹisetīm se] да си спомња, да си припомња
присетио, присетила, присетило [pɹisetio, pɹisetila, pɹisetilo] спомнил (си), припомнил (си)
присећати се, присећам се [pɹisećati se, pɹisećām se] спомњам си, припомњам си
планиран, планирана, планирано [plānīran, plānīrana, plānīrano] планиран, плануван, заплануван
активност [aktívno̯st] дейност, действие, постапка, дело, деяние; нешто (работа, задача) за вършене
испитаник, испитаника [ispitānīk, ispitaníka] испитван, анкетирани, тествани, изследвани
показати, покажем [pokázati, pòkāžēm] да покажа
показао, показала, показало [pokázao, pokázala, pokázalo] показал
показивати, показујем [pokazívati, pokàzujēm] показвам
резултат, резултата [rezùltāt, rezultáta] резултат
устаџен, устаџена, устаџено [ùstāljēn, ùstāljēna, ùstāljēno] установен, рутинен
свакодневан, свакодневни, свакодневна, свакодневно [svakòdnevan, svakòdnevnī, svakòdnevna, svakòdnevno] всекидневен, ежедневен
радња [rādŋja] действие;; магазин
објашњење [objašŋjēnje] објаснение
јесте [jèste] е (*пълна форма на спом. гл. бити в 3 л. ед. ч.*)
стрес [strēs] стрес
последница [pòsledica] последница, последствие
негативан, негативна, негативно [nègatīvan, nègatīvna, nègatīvno] отрицателен; негативен
поменути, поменем [poménuti, pòmēnēm] да спомена
поменут, поменута, поменуто [pòmēnut, pòmēnuta, pòmēnuto] споменат
помињати, помињем [pòmīnjati, pòmīnjēm] споменавам
могућност [mogúćno̯st] възможност
дугорочан, дугорочна, дугорочно [dugòročan, dugòročna, dugòročno] дългосрочен | **дугорочна меморија** [dugòročna mèmōrija] **дълготрайна памет**
стероидан, стероидни, стероидно [steròīdan, steròīdnī, steròīdna, steròīdno] стероиден, свързан с (отнасящ се до) стероиди
лек [lèk] лекарство
против [protiv] против, срещу
новине, новина (*ж.р. мн.*) [nòvine, nòvīnā] вестник

Вежбе

1. Одговорите на следећа питања:

- а)
1. С чиме се свакодневно боре особе са хроничним боловима у леђима?
 2. О чему још би требало да воде рачуна особе са хроничним боловима у леђима?
 3. Шта је установљено према најновијим истраживањима британских научника?
 4. О чему је реч кад говоримо о такозваној „краткорочној проспективној меморији“?
 5. Шта подразумевамо под намерама у блиској будућности?
 6. Колико људи су британски истраживачи са Универзитета Кил у Стафордширу подвргли тесту меморије?
 7. Колико тих људи имало сталне тегобе у пределу леђа?
 8. Шта је од тих људи тражено?

б)

1. Какве резултате су показали на тесту испитаници са хроничним боловима у леђима?
2. У каквим случајевима је меморија испитаника са хроничним боловима у леђима била слабија?
3. А у каквим случајевима су испитаници са хроничним боловима у леђима показали исте резултате као и код здравих испитаника?
4. Какво је једно од објашњења које нуде британски научници у вези са меморијом људи са хроничним боловима у леђима?
5. А какво је друго могуће објашњење за слабију „краткорочну проспективну меморију“?

2. Преведите на српски језик

а)

влияя върху, хронични болки, постоянни болки, освен това, краткотрайна памет, дълготрайна памет, водя сметка, тренирам паметта си, в областта на гърба, става въпрос за, близко бъдеще, продукти от първа необходимост, да подложа на тест, да ми откаже паметта, даден период, рутинни действия, лекарства против болки, влияя отрицателно

б)

Хората (*лицата*) с хронични болки в гърба, освен че ежедневно се борят с тъпата, общо взето неизлечима болка, би трябвало да вземат мерки (*да водят сметка*) за трениране на паметта си.

Според най-новите изследвания на британски учени, е установено, че хората с таква оплаквания (*страдания*) имат значително по-слаба т.нар. „краткотрайна проспективна памет“ от хората (*лицата*), които нямат постоянни болки в областта на гърба.

Става дума за памет (*помнене*), която се отнася до намерения в близко бъдеще – отиване при комшията на кафе, списък на необходимите продукти от магазина и т.н.

с)

Британски изследователи от университета Кил в Стафордшир подложиха на тест паметта на 100 човека, от които половината имаха постоянни болки (*страдания*) в областта на гърба. От тях се искаше (*търсеше*) да посочат (*цитират*) колко пъти за даден период им е отказала (*блокирала*) паметта и какво са правили в такъв момент, за да си спомнят планираните неща за вършене (*планираните дейности*).

д)

Изследваните [лица] с хронични болки в гърба показаха значително по-слаби резултати на теста, обаче тяхната памет беше по-слаба само когато става въпрос (*дума*) за краткосрочни планове, а когато става въпрос за рутинни, ежедневни действия, резултатите са същите, каквито (*както*) и при здравите изследвани [лица].

Едно от обясненията, които предлагат британските учени, е, че стресът като последица от болката, влияе негативно върху споменатия вид памет, а друга възможност е продължително (*дългосрочно*) използване на стероидни лекарства против болки.

3. Допуните реченице:

а)

Особе са хроничним боловима у леђима свакодневно се боре с тупим, ... неизлечивим болом.

Реч је о памћењу које се односи на намере у блиској будућности – одлазак код комшинице на кафу, списак ... из продавнице итд. Према најновијим истраживањима британских научника, установљено је да људи са оваквим тегобама имају ... слабију такозвану „краткорочну проспективну меморију“ од особа које немају ... болове у пределу леђа. Особе са хроничним боловима у леђима требало би да воде рачуна како да ... своје памћење.

б)

Британски истраживачи са Универзитета Кил у Стафордширу ... су тесту меморије 100 људи, од којих је половина имала сталне тегобе у пределу леђа.

Од њих је тражено да наведу колико пута им је у одређеном периоду ... памћење и шта су у том тренутку радили како би се присетили планираних активности.

Испитаници са хроничним боловима у леђима ... су знатно слабије резултате на тесту.

Њихова меморија била је слабија само кад је реч о краткорочним плановима, док кад је реч о ... , свакодневним радњама резултати су исти као и код здравих испитаника.

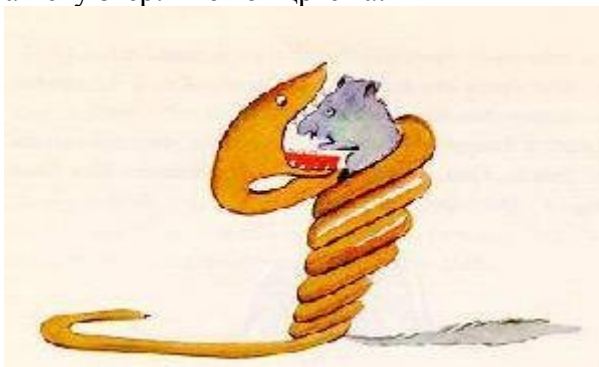
Једно од објашњења које нуде британски научници јесте да стрес као последица бола негативно ... на поменути врсту памћења.

Друга могућност је дугорочно ... стероидних лекова који се користе против болова.

4. Прочитајте следећи одломак. Преведите га на бугарски. Покушајте да га препричате својим речима.

Мали Принц

Кад ми је било шест година, видео сам једном приликом једну величанствену слику у некој књизи о прашуми која се звала »Истините приче«. Слика је представљала змијског цара како гута неку звер. Ево тог цртежа.

У књизи је писало: »Змијски цар гута своју жртву целу, не жваћући је. После тога није у стању да се креће и спава шест месеци док је не свари«.

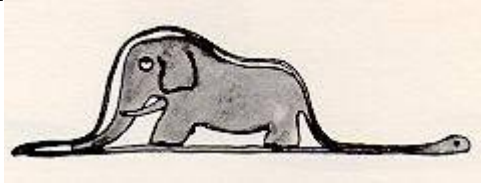
Много сам тада размишљао о пустоловинама у прашуми и успео сам да оловком у боји нацртам свој први цртеж. Мој цртеж број 1 изгледао је овако:

Показивао сам своје ремек-дело одраслим особама и питао их да ли се плаше мог цртежа.

Оне су ми одговарале: »Зашто бисмо се плашили једног шешира?«

Мој цртеж није представљао шешир. Он је представљао змијског цара који је прогутао слона. Нацртао сам тада змијског цара изнутра, како би одрасле особе могле да схвате. Њима су увек потребна објашњења. Мој цртеж број 2 изгледао је овако:

Одрасли су ми саветовали да се оставим цртања змијског цара споља или изнутра и да се позабавим географијом, историјом, рачуном и граматиком. И тако сам у шестој години напустио сјајну сликарску будућност. Био сам обесхрабрен неуспехом свог цртежа број 1 и свог цртежа број 2. Одрасле особе никад ништа не схватају саме, а децу замара да им стално дају објашњења.

Морао сам, дакле, да изаберам неки други позив и научио сам да управљам авионом. Летео сам свуда помало. А географија ми је, то је тачно, много користила. Умео сам да на први поглед разликујем Кину од Аризоне. А то је врло корисно ако човек залута ноћу.

Тако сам, током живота, често долазио у додир са мноштвом озбиљних људи. Дуго сам живео међу одраслима. Видео сам их сасвим изблиза. То није много поправило моје мишљење о њима.

Када бих срео неког од њих ко би ми изгледао мало бистрији, искушавао сам га својим цртежом број 1, који сам стално чувао. Желео сам да сазнам да ли он заиста схвата. Али он би ми увек одговарао: «То је шешир». Тада му не бих причао ни о змијском цару, ни о прашуми, ни о звездама. Спустио бих се до њега. Говорио бих му о бриџу, о голфу, о политици и о машинама. И одрасла особа била би веома задовољна што се упознала са тако разборитим човеком.

Антоан де Сент-Егзипери, *Мали принц*, Просвета – Београд, 1974., превео с француског Страхинја Јелић стр. 11-12.

Речник

мени је шест година [mèni je šèst gòdīnā] на шест години сџм
прилика [prílika] случај; повод; фигура, образ | **једном приликом** [jèdnom prílikom]
веднџ; **приликом** [prílikom] при, по време на
величанствен, величанствена, величанствено [veličànstven, veličànstvena,
veličànstveno] величествен; великолепен
прашума [prāšuma] джунгла
представљати, представљам [prèdstavlјati, prèdstavlјā] представљам; представљам
змијски цар [zmījski cār] боа (*змија*)
гутати, гутам [gùtati, gùtām] гљтам
прогутати, прогутам [progùtati, progùtām] да гљтна
звер [zvēr] диво животно, звяр
цртеж [cřtež] рисунка; чертеж
жртва [žřtva] жртва
жватати (жвакати), жваћем [žvátati, žvákati, žvâcēm] дџвча
жваћући [žvâcūci] дџвчейки

сварити, сварим [sváriti, svârĭm] да смеля (храна); да асимилирам;; да сваря (напр. вода);; да заваря (*метал*)
сваривати, сварујем [svarívati, svàrujĕm] меля (храна); асимилирам;; сварявам (напр. вода);; заварявам
варити, варим [váriti, vâĭm] меля (храна); асимилирам;; варя (напр. вода);; заварявам
варење [vâĕnje] храносмилане;; варене;; заваряване
пустоловина [pustòlovina] приключение, авантюра
успети, успем [ùspeti, ùspĕm] да успея
успео, успела, успело [ùspeo, ùspela, ùspelo] успял
успевати, успевам [uspévati, ùspĕvâĕm] успявам
оловка [òlòvka] молив | **оловка у боји** [òlòvka u bòji] цветен молив
нацртати, нацртам [nâcrtati, nâcrtâĕm] да нарисувам; да начертая
цртати, цртам [cĕrtati, cĕrtâĕm] рисувам; чертая
број, броја [bròj, bròja] номер; число; брой
изгледати, изгледам [izglédati, izglĕdâĕm] изглеждам
ремек-дело [rĕmek-dĕlo] шедьовър
одрастао, одрасла, одрасло [òdrâstao, òdrâsla, òdrâslo] възрастен | **одрасла особа** [òdrâsla òsoba] възрастен (човек)
плашити се, плашим се [plâšiti se, plâšĭm se] плаша се, страхувам се, боя се
бих, би, бисмо, бисте [bih, bi, bismo, biste] бих (*форма на глагола бити за условно наклонение*)
слон [slòĕ, slòna] слон
изнутра [iznùtra] отвътре
схватити, схватим [shvâtiti, shvâtĭm] да разбера, да схвана
схватати, схватам [shvâtati, shvâtâĕm] разбирам, схващам
објашњење [objašnjĕnje] обяснение
саветовати, саветујем (*некоме*) [sâvetovati, sâvetujĕm] съветвам (*някого*); давам съвет на някого
оставити се, оставим се (*чега?*) [òstaviti se, òstavĭm se] да зарежа, да оставя настрана
позабавити се, позабавим се [pozâbaviti se, pozâbavĭm se] да се занимая
бавити се, бавим се [bâviti se, bâvĭm se] занимавам се
географија [geogrâfija] география
историја [ìstòrija] история
рачун [ràĕĭn, ràĕúna] сметане; сметка
граматика [gramâtika] граматика
у шестој години [u šĕstòj gòdini] шестгодишен
напустити, напустим [napùstiti, nâpustĭm] да изоставя, да зарежа
напуштати, напуштам [napùštati, nâpùštâĕm] изоставям, зарязвам
сјајан, сјајна, сјајно [sjâjan, sjâjna, sjâjno] блестящ; бляскав; прекрасен, великолепен
сликарски, сликарска, сликарско [slĭkârskĭ, slĭkârskâ, slĭkârskò] на художник
неуспех [nĕuspeh] неуспех
обесхрабрен, обесхрабрена, обесхрабрено [obèshĕrâbren, obèshĕrâbrena, obèshĕrâbreno] обезкуражен | **обесхрабрен неуспехом** [obèshĕrâbren nĕuspehom] обезкуражен от неуспеха
замарати, замарам [zamâratati, zâmâĕrâĕm] уморявам
позив [ròziv] призвание, професия;; призив, покана; призовка
свуда, свуд [svùdâ, svùd] навсякъде
помало [ròĕmalo] по малко
тачан, тачна, тачно [tâĕĕan, tâĕĕna, tâĕĕno] точен, верен
тачно [tâĕĕno] точно, вярно | **то је тачно** [tò je tâĕĕno] наистина
користити, користим [kòristiti, kòristĭm] използвам, употребявам | **користи ми** [kòristĭ mĭ] от полза ми е, помага ми
поглед [ròĕglĕd] поглед; изглед | **на први поглед** [na rĕvĭ ròĕglĕd] от пръв поглед

разликовати, разликујем [rázlikovati, rázlikujēm] различавам
залутати, залутам [zalútati, zàlútām] да се заблудя, да се изгубя
ноћу [nòću] ношем
додир [dòdir] допир, досег; съприкосновение, контакт | **долазити у додир** влизам в контакт, контактувам
мноштво [mnòštvo] множество, мнозина хора
изблиза [ìzblìza] отблизо
мишљење [mìšljēnje] мнение; мислене
бистар, бистра, бистро [bìstar, bìstra, bìstro] схватлив, природно интелигентен
бистрији, бистрија, бистрије [bìstrijī, bìstrijā, bìstrijē] по-схватлив, по-интелигентен
искушавати, искушавам [iskušávati, iskušāvām] изпробвам, подлагам на испитание
чувати, чувам [čúvati, čúvām] пазя; съхранявам; грижа се
сазнати, сазнам [sàznati, sàznām] да узная, да науча
сазнавати, сазнајем [saznávati, sazājēm] узнавам, научавам
спустити се, спустим се [spùstiti se, spùstīm se] да се спусна, да сляза | **спустити се до некога** [spùstiti se do nēkoga] да сляза до нивото на някого, да се приспособя към някого
спуштати се, спуштам се [spuštati se, spuštām se] спускам се, слизам
бриџ [brìdž] бридж (*игра на карти*)
голф [gòlf] голф (*спорт*)
политика, (Лок.) о политици [polìtika, o polìtici] политика
машна [màšna] вратоврзка; папионка
задовољан, задовољна, задовољно [zàdovòljan, zàdovòljna, zàdovòljno] доволен; удовлетворен
упознати, упознам (кога?) [upòznati, upòznām] да се запозная (*с някого*)
упознавати, упознајем [upoznávati, upoznājēm] запознавам се (*с някого*)
разборит, разборита, разборито [ràzborit, ràzborita, ràzborito] разумен; разсъдлив

ГРАМАТИКА

Локатив

Локатив се у српском језику употребљава само с предлозима. Најчеште локатив означава место где се врши радња, где се нешто дешава или налази. Локатив се употребљава и за означавање предмета мишљења, говора итд. Локатив се такође употребљава и за означавање времена и начина вршења радње.

Са локативом се употребљавају следећи предлози:
на, у, о, по, према и при

Предлог *при* се слаже једино с локативом, а остали предлози слажу се са по неким другим падежом.

Предлози *на* и *у* с локативом обично означавају **место где се врши радња или где се нешто налази или дешава**:

Ново на тржишту: растегљив стан

Овај модел засад је предвиђен само за породичне зграде **на издвојеним плацевима**.

На плацевима од око 800 квадратних метара, разбацане су велелепне виле.

Свако на свој начин дошао до квадрата **на Татарском брду**.

Он је за становање одабрао Центер насеље **на изласку** из Новог Сада.

Испитаници са хроничним боловима у леђима показали су знатно слабије резултате *на тесту*.

Миодраг Костић је власник неколико станова у **овом насељу**.
Он има прелепо уређену породичну кућу у **старом делу** Петроварадина.
Ђорђе Балашевић живи у **реновираној породичној кући** у **Улици** Јована Цвијића.
У **атељеу** „Свитац“ је могуће купити плоче и дискове новосадског кантаутора.
Британски истраживачи са Универзитета Кил у **Стафордширу** подвргли су тесту меморије 100 људи, од којих је половина имала сталне тегобе у **пределу** леђа.
Овај модел може се у принципу примењивати и у **стамбеним солитерима**.
Просечна потрошња воде у **већини** европских земаља креће се између 120 и 150 литара.

Предлози *на* и у с локативом означавају такође и **време када се врши радња или начин на који се врши радња**:

17 дана у **години** имамо микробиолошки, а 72 дана хемијски неисправну воду са чесме.
Величанствене шуме секвоја у **далекој прошлости** расле су на подручју данашње Француске и Јапана.
У **средњем веку** припадници разних слојева тешко су се одлучивали да перу зубе.
У **годинама** после Другог светског рата сапун у **потпуности** избачен као састојак пасте.
Овај модел може се у **принципу** примењивати и у стамбеним солитерима
То би довело до рецидива сустанарских односа у **специфичном виду** *на* далеко **вишем технолошком нивоу**.
Самоуправни споразум никако не би смео бити у **стилу** самог пројекта, тј. растегљив.
Чиновник се вратио, касно, кући у **изврсном расположењу**.
Становници Србије, према званичним подацима, дневно у **просеку** троше 250 - 300 литара воде.
Грађани Београда могу пити воду из чесме у **неограниченим количинама**.

Предлог *о* обично означава **предмет мишљења, говора** итд.:

Дечаци не желе да разговарају *о* **глумцима** и **глумицама**.
Научници озбиљно размишљају *о* **томе** како да ово чудесно дрво спасу од потпуног нестанка.
Институт за извештавање *о* **рату** и **миру**
Не мора да се ради *о* **цвећу** - може се радити и *о* **нечему** са употребном вредношћу.
Људи су почели да воде бригу *о* **зубима** и да користе разне траве за њихово чишћење још у освит цивилизације.
Глас *о* **новом начину** доласка у школу пронео се кроз учионице.
О **томе** сведоче окамењене крошње, трагови грана, љуска и пелуда које су пронашли научници.
У Србији је потребно усвојити општи правилник *о* **постављању** путоказа и саобраћајних знакова.
Све што сте одувек желели да знате *о* било **чему** – сада је доступно.
Он је уређивао текстове не само *о* **религији** него и *о* **популарној науци** и **култури**.
Можемо стећи потпуно погрешну слику *о* **свету** у коме живимо.

Предлог *по* са локативом обично означава **заузимање површине простора**:

И ја цело јутро шетам *по граду* да нешто нађем.
Одбојкаши и кошаркаши живе *по становима* и *кућама* које су зарадили бранећи боје својих клубова.
Сви они никада нису били мало у Мађарској и Хрватској па видели како изгледају путокази *по путевима*.
Возећи се тротоаром *по центру* Менхетна на тротинетима типа „рејзер“, младић и девојка привукли су само пажњу радозналих туриста.

Предлог *по* са локативом може такође да се употребљава и као **одредба**:

Он је столар *по занимању*.
Доктор Вашингтон Шефилд почео је 1892. године да производи пасту за зубе у туби, која је носила назив *по њему*.
Сви зидови, па и подови и плафони, граде се *по узору* на она растегљива врата у стилу „хармонике“, која се могу видети у неким становима.
Возач је *по последњој* моди до главе обријани тамнопути младић у елегантном црном оделу и црној мајици припијеној уз тело.
Младић је једноставним потезом раздвојио, *по принципу* старинског бријача, две стране ових возила од глатког алуминијума.
Овај модел може се у принципу примењивати и у стамбеним солитерима, и то *по систему* „пар-непар“.
Бањски центар у Поморију је нарочито популаран *по свом лековитом блату*.

Предлог *по* са локативом може да означава и **време**:

По вечери дуго седе у разговарају. (= после вечере)
Они раде *по ноћи*. (= ноћу)

Предлог *при* обично означава да се један предмет налази поред другог, непосредно уз њега:

Седели су *при једном зиду*, заклоњени од ветра. (=уз један зид, поред једног зида)

Предлог *при* често се употребљава и са временским значењем (= приликом):

При доношењу крајње одлуке се мора добро размислити.

Предлог *према* слаже се и са дативом. У локативу обично означава да се нешто налази на супротној страни:

Према мени седи непознат човек.